

UNESCO v ČR

Ing. Lucie Hrušková

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

**Výukový materiál zpracován v rámci projektu
EU peníze školám**

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Lucie Hrušková.

Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785. Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).

- Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0229
- Šablona: III/2
- Č. materiálu: VY_32_INOVACE_86
- Datum vytvoření: 10. 07. 2013
- Ročník: 2.
- Předmět: Ekonomika
- Vzdělávací oblast: Odborné vzdělávání
- Tematická oblast: Mezinárodní organizace

Anotace:

Základní informace o Úmluvě o světovém dědictví a ČR, památky v ČR zapsané na Seznam UNESCO.

ČR a Úmluva o světovém dědictví

- ČSFR k ní přistoupila 15. listopadu 1990
- závaznou se pro nás stala 15. února 1991
- je platná i pro ČR
- text Úmluvy a oznámení o přístupu byly publikovány ve Sbírce zákonů č. 159/1991 Sb.
- spolupráce je založena hlavně na naplňování Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví

- **Ministerstvo kultury ČR** – má na starosti spolupráci ČR s UNESCO
- **Národní památkový ústav** - zpracovává podklady pro nominaci památek ČR na Seznam světového dědictví
- **Územní pracoviště NPÚ** - připravují podklady pro monitorovací zprávy o našich památkách, které jsou už na Seznamu zapsány
- **ČR má na Seznamu UNESCO zapsáno v roce 2013 12 památek a 3 nehmotná kulturní dědictví**

Historické jádro Prahy

- Historic Centre of Prague
- na Seznamu od roku 1992
- patří sem Staré Město, Josefov, Nové Město, Vyšehrad, Malá Strana i Karlův most, Hradčany s Pražským hradem a jejich památky
- soubor nejrůznějších stavebních slohů

Historické jádro Českého Krumlova

- Historic Centre of Český Krumlov
- na Seznamu od roku 1992
- dochované **středověké město** na Vltavě
- s gotickým hradem, přestavěným na **zámek** s renesančními a barokními prvky
- historické sídlo rodu Rožmberků

Historické jádro Telče

- Historic Centre of Telč
- od roku 1992
- středověké město s vodním opevněním
- s renesančním **zámkem se zahradou**
- a **s městskými domy** v renesančním a barokním stylu postavenými kolem náměstí

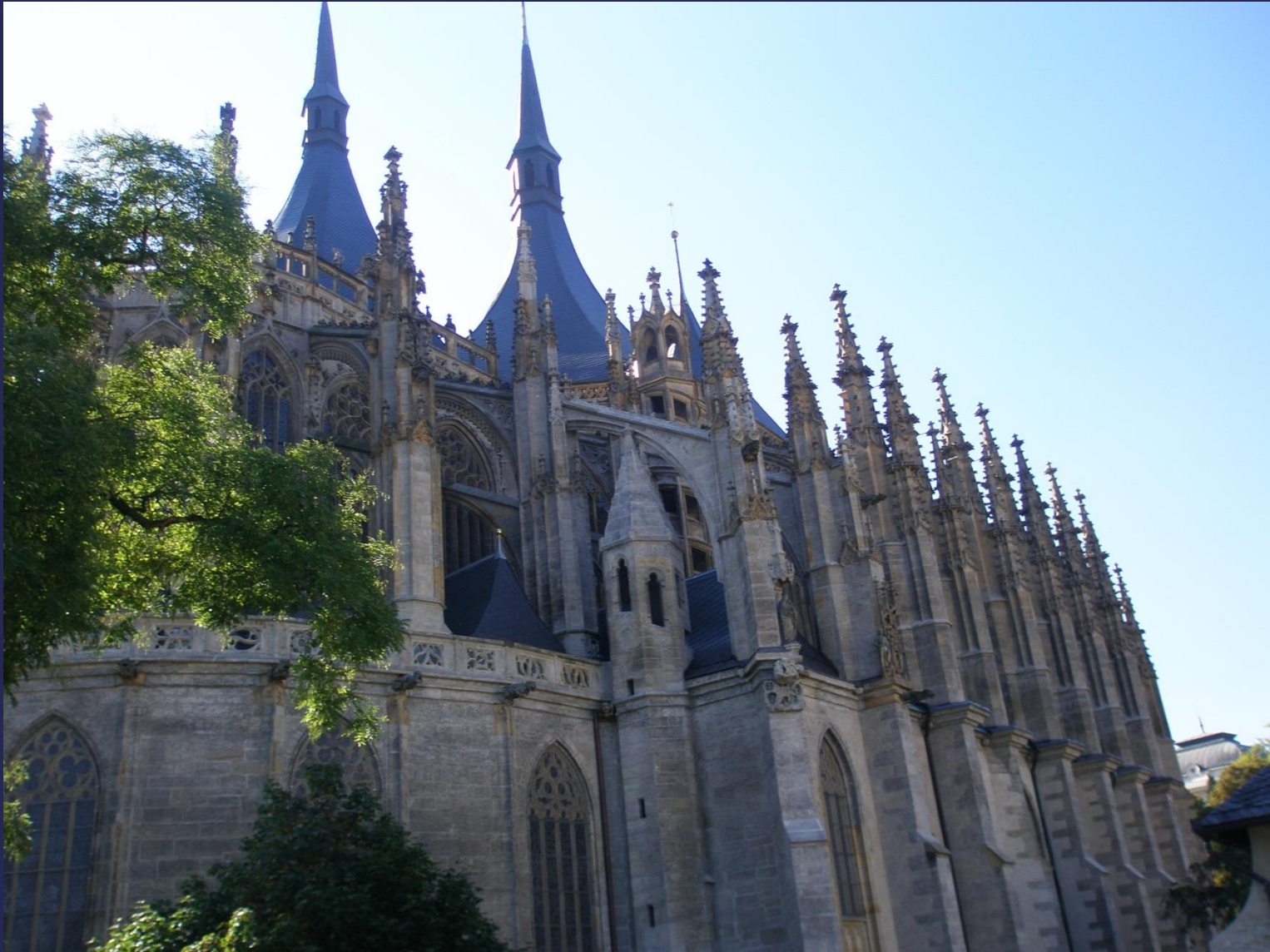
Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře

- Pilgrimage Church of St John of Nepomuk at Zelená Hora - zapsán roku 1994
- postaven na počátku 18. st. u **Žďáru nad Sázavou**
- architekt - **Jan Blažej Santini-Aichl**, barokní gotika
- **pěticípý půdorys**, 5 vchodů, 5 oltářních výklenků, dvakrát 5 kaplí, 5 hvězd a 5 andělů na hlavním oltáři - symbolika 5 ran Kristových, 5 písmen v latinském slově "tacui" (mlčel jsem) a 5 hvězd ve svatozáři mučedníka, které se podle legendy objevily ve Vltavě

Historické jádro města Kutná Hora s kostelem sv. Barbory a katedrálou Panny Marie v Sedlci

- Kutná Hora: Historical Town Centre with the Church of St Barbara and the Cathedral of Our Lady at Sedlec - zapsáno roku 1995
- středověké královské město, kterému se dařilo díky bohatství stříbrných dolů
- pozdně gotický chrám sv. Barbory
- gotický kostel Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci
- gotické, renesanční a barokní domy

Lednicko-Valtický areál

- Lednice-Valtice Cultural Landscape
- zapsáno roku 1996
- s rozlohou přes 200 km² je jedním z největších člověkem upravených areálů v Evropě
- vznikl v 17. - 20. století na panství rodu Liechtensteinů
- barokní zámek ve Valticích
- novogoticky přestavěný zámek v Lednici
- množství klasicistních a romantických staveb v krajině – Lovecký zámeček, Minaret, Apollonův chrám, Chrám Tří Grácií, Janův hrad, Obelisk, Rendes-vous atd.

Zámek Valtice

Vesnice Holašovice

- Holašovice Historical Village Reservation
- zapsáno roku 1998
- tzv. lidové nebo-li **selské baroko**
- téměř zcela dochovaný **středověký systém obytných domů** a sýpek, které jsou propojeny zdmi s brankami a klenutými vjezdy do návsi
- **štukový dekor na většině průčelí**
- 23 památkově chráněných usedlostí s celkem 120 budovami
- například stodoly, kovárna, hostinec, kaplička a studny s dřevěnou pístovou pumpou

Zahrady a zámek v Kroměříži

- Gardens and Castle at Kroměříž
- na Seznamu od roku 1998
- **barokní arcibiskupský zámek**
- interiéry zámku bohatě zdobeny a vybaveny množstvím původního dobového zařízení
- **Podzámecká zahrada** - původně zelinářská a květinová, v 19. století přeměněna na park
- **Květná zahrada** - geometricky pravidelná s čtvercovým a kulatým bludištěm a stěnami stříhaných stromů a keřů

Zámek v Litomyšli

- Litomyšl Castle
- zapsán roku 1999
- **renesanční zámek** z druhé poloviny 16. století s arkádovým nádvořím
- unikátní **sgrafitové výzdoby** fasád a štítů
- hospodářské budovy a zámecká zahrada

Sloup Nejsvětější Trojice v Olomouci

- Holy Trinity Column in Olomouc
- zapsán od roku 2000
- barokní sloup, památník morových epidemií
- vznikl v letech 1716 až 1754
- od podobných památek se odlišuje svými rozměry (výška 35 m) a výzdobou
- všichni, kdo se podíleli na jeho stavbě, byli občany Olomouce
- jeho vysvěcení se účastnila i Marie Terezie

Vila Tugendhat v Brně

- Tugendhat Villa in Brno - na Seznamu je od roku 2001
- postavena v r. 1929 - 1930 pro manžele Tugendhatovy
- **příklad funkcionalistické architektury**
- architekt - Ludwig Mies van der Rohe
- má 3 úrovně - **suterén** (prádelna, sklady, fotokomora a kotelna), **hlavní podlaží** (vstupní, společenská, pracovní a jídelní část) a **horní podlaží** (ložnice a pokoje dětí)
- byla zabavena gestapem a v průběhu války poničena
- současnost - zpřístupněna veřejnosti jako **muzeum**

Židovská čtvrť a bazilika sv. Prokopa v Třebíči

- Jewish Quarter and St Procopius' Basilica in Třebíč
- na Seznamu od roku 2003
- **bývalá židovská čtvrť Zámostí** – více než 120 obytných domů, radnice, škola, zadní synagoga a přední synagoga
- **židovský kostel** - cca 3000 kamenných náhrobků (nejstarší z r. 1631), obřadní síň z r. 1903
- románsko-gotická **bazilika sv. Prokopa** z 1. pol. 13. st., částí je i krypta s více než 700 let starou výdřevou stropu

Použitá literatura a zdroje

- **Úmluva o světovém dědictví UNESCO.** In: Národní památkový ústav [online]. [cit. 2013-07-09]. Dostupné z: <http://www.npu.cz/pro-odborniky/pamatky-a-pamatkova-pece/zakony-mezinarodni-dokumenty/mezinarodni-dokumenty/unesco/>
- **World Heritage List.** In: UNESCO [online]. [cit. 2013-07-09]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/>
- **UNESCO památky.** In: České dědictví UNESCO [online]. [cit. 2013-07-09]. Dostupné z: <http://www.unesco-czech.cz/unesco-pamatky/>
- [1] [cit. 2013-07-10]. Dostupný pod licencí Public domain na WWW: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hola%C5%A1ovice3.JPG>
- [2] [cit. 2013-07-10]. Dostupný pod licencí Public domain na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Vila_Tugendhat.jpg